

การศึกษาพฤติกรรมการใช้ภาษาในชั้นเรียนของครูภาษาอังกฤษ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

นางสุรรัตน์ กลีบโกมุต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-583-495-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018797 I15934214

A STUDY OF CLASSROOM LANGUAGE BEHAVIORS OF
MATHAYOM SUKSA TWO ENGLISH LANGUAGE TEACHERS
IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION,
EDUCATIONAL REGION SIX

Mrs. Sureerat Kleebkomut

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-583-495-5

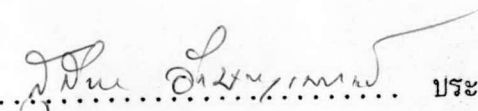
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาพฤติกรรมการใช้ภาษาในชั้นเรียนของครูภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6
โดย นางสาวสุรรัตน์ กลีบโกมุต
ภาควิชา มัธยมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สุมิตรา อังวัฒนกุล

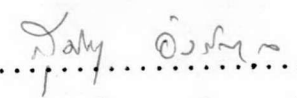

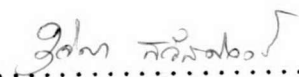
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. อถรร วัทธราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุภัทรา อักษรานุเคราะห์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุมิตรา อังวัฒนกุล)

..... กรรมการ
(อาจารย์ สุจิตรา สวัสดิวงศ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สุรรัตน์ กลีบโกมุท : การศึกษาพฤติกรรมการใช้ภาษาในชั้นเรียนของครูภาษาอังกฤษ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6
(A STUDY OF CLASSROOM LANGUAGE BEHAVIORS OF MATHAYOM SUKSA TWO
ENGLISH LANGUAGE TEACHERS IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL
REGION SIX) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สุมิตรา อังวัฒนกุล, 129 หน้า.
ISBN 974-583-495-5

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ภาษาในชั้นเรียนของครูผู้สอน
ภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในด้านหน้าที่ของภาษาที่ครูใช้ การปรับภาษาที่ครูใช้ การใช้
ภาษาเชิงปฏิสัมพันธ์ และการตอบสนองต่อข้อผิดพลาดของนักเรียน ตัวอย่างประชากรเป็นครูผู้สอน
ภาษาอังกฤษ 30 คน ซึ่งสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 6 ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสังเกต
พฤติกรรมการใช้ภาษาในชั้นเรียน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยได้รับการตรวจสอบความเหมาะสมของ
แบบสังเกตจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน แบบสังเกตดังกล่าวมีค่าความสอดคล้องของการบันทึกการสังเกต
พฤติกรรมระหว่างผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เท่ากับ 0.86 0.88 และ 0.89 ตามลำดับ และมีค่า
ความสอดคล้องของการบันทึกการสังเกตของผู้วิจัยในเวลาที่แตกต่างกัน 2 ครั้ง เท่ากับ 0.88 ผู้วิจัยเก็บ
รวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตและบันทึกเสียงพฤติกรรมการใช้ภาษาในชั้นเรียนของครูภาษาอังกฤษ
30 คน ๆ ละ 4 ครั้ง รวม 120 ครั้ง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ หาค่าร้อยละของพฤติกรรม
ที่ปรากฏ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. พฤติกรรมการใช้ภาษาในชั้นเรียนของครูภาษาอังกฤษที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ พฤติกรรม
ด้านหน้าที่ของภาษาที่ครูใช้ รองลงมาได้แก่ การใช้ภาษาเชิงปฏิสัมพันธ์ การปรับภาษาที่ครูใช้ และ
การตอบสนองต่อข้อผิดพลาดของนักเรียน ตามลำดับ
2. เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการใช้ภาษาในชั้นเรียนของครูภาษาอังกฤษในแต่ละด้าน พบว่า
2.1 พฤติกรรมในด้านหน้าที่ของภาษาที่ครูใช้ที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ การให้คำอธิบาย
ส่วนพฤติกรรมที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด คือ การให้ข้อคิดเห็น
2.2 พฤติกรรมด้านการปรับภาษาที่ครูใช้ที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ การปรับการออกเสียง
ส่วนพฤติกรรมที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด คือ การปรับโครงสร้างประโยค
2.3 พฤติกรรมด้านการใช้ภาษาเชิงปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ การการพูดซ้ำคำ
พูดนักเรียน ส่วนพฤติกรรมที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด คือ การตรวจสอบเพื่อยืนยัน
2.4 พฤติกรรมด้านการตอบสนองต่อข้อผิดพลาดของนักเรียนที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ ครู
แก้ไขข้อผิดพลาดให้นักเรียนเอง ส่วนพฤติกรรมที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด คือ การพูดต่อไปโดยไม่แก้ไขข้อผิดพลาด
3. เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการใช้ภาษาในชั้นเรียนของครูภาษาอังกฤษ โดยจำแนกตามภาษา
ที่ครูใช้แล้ว พบว่า พฤติกรรมการใช้ภาษาในชั้นเรียนที่เกิดขึ้นทั้งหมดนั้น เกิดขึ้นเป็นภาษาอังกฤษมากกว่า
ภาษาไทย

ภาควิชามัธยมศึกษา.....

สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ.....

ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิติ สรรัตน์ กลีบโกมุท

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา สุมิตรา อังวัฒนกุล

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C440967 : MAJOR TEACHING ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE
KEY WORD: CLASSROOM LANGUAGE BEHAVIORS / ENGLISH LANGUAGE TEACHERS /
MATHAYOM SUKSA TWO.

SUREERAT KLEEBKOMUT : A STUDY OF CLASSROOM LANGUAGE BEHAVIORS OF
MATHAYOM SUKSA TWO ENGLISH LANGUAGE TEACHERS IN SECONDARY SCHOOLS
UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION,
EDUCATIONAL REGION SIX. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.
SUMITRA ANGWATANAKUL, Ph.D. 129 pp. ISBN 974-583-495-5

The purpose of this research was to study the classroom language behaviors of Mathayom Suksa Two English language teachers in the aspects of the language function, the linguistic adjustment, the interactional language use, and the treatment to students' errors. The samples were 30 English language teachers teaching Mathayom Suksa Two students in secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education, educational region six, selected by multi-stage random sampling technique. The research instrument was a classroom language behavior observation form constructed by the researcher and approved its appropriateness by five authorities. The observation form had the inter-reliability of observation between the researcher and three experts of 0.86, 0.88 and 0.89 respectively, and had the intra-reliability of the observation of the researcher at two different times of 0.88. The researcher collected the data by observing and tape recording the classroom language behaviors of 30 English language teachers, 4 times each, totalling 120 periods of teaching. The data were then analysed by means of percentage. The findings were as follows :

1. The types of classroom language behaviors that the English language teachers used the most were the language function, the interactional language use, the linguistic adjustment, and the treatment to students' errors respectively.
2. When considering each type of classroom language behaviors, it was found that :
 - 2.1 In the aspect of the language function, the English language behavior that the teachers used the most was explaining, and that used the least was giving opinion.
 - 2.2 In the aspect of the linguistic adjustment, the English language behavior that the teachers used the most was pronunciation adjustment, and that used the least was structural adjustment.
 - 2.3 In the aspect of the interactional language use, the English language behavior that the teachers used the most was repeating students' utterances, and that used the least was confirmation check.
 - 2.4 In the aspect of the treatment to students' errors, the English language behavior that the teachers used the most was giving the correct answers, and that used the least was ignoring.
3. It was also found that all classroom language behaviors used by the English language teachers were more in English than in Thai.

ภาควิชา.....มัธยมศึกษา.....
สาขาวิชา.....การสอนภาษาอังกฤษ.....
ปีการศึกษา.....2536.....
ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร. สุมิตรา อังวัฒนกุล อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษามาตั้งแต่เริ่มต้น และได้ตรวจแก้ไข ให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่มาโดยตลอด จึงทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เสร็จสิ้นลง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์เป็นอย่างมาก และขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ และอาจารย์ สุจิตรา สวัสดิวงษ์ ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไข และเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการตรวจความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขอขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่างครูภาษาอังกฤษ กรมสามัญศึกษา ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี ตลอดจนบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้ให้เงินทุนสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

สุรรัตน์ กลีบโกมุก

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
	ขอบเขตของการวิจัย	4
	ข้อตกลงเบื้องต้น	5
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	5
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
2	วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
	การใช้ภาษาในชั้นเรียนของครูผู้สอน	10
	ลักษณะการใช้ภาษาในชั้นเรียนของครูผู้สอน	11
	การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน	30
	งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง	36
	งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง	45
3	วิธีดำเนินการวิจัย	61
	การศึกษาค้นคว้า	61
	ประชากร และการเลือกตัวอย่างประชากร	61
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	62
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	68
	การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	69

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	79
สรุปผลการวิจัย	79
อภิปรายผล	80
ข้อเสนอแนะ	84
บรรณานุกรม	87
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบแบบสังเกต	97
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	99
ภาคผนวก ค รายชื่อโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร	102
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	105
ภาคผนวก จ การหาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	116
ประวัติผู้เขียน	129

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนโรงเรียน และจำนวนครูที่สุ่มได้	62
2	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของพฤติกรรมการใช้ภาษาในชั้นเรียนของครู ภาษาอังกฤษด้านหน้าที่ของภาษาที่ครูใช้	70
3	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของพฤติกรรมการใช้ภาษาในชั้นเรียนของครู ภาษาอังกฤษด้านการปรับภาษาที่ครูใช้	72
4	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของพฤติกรรมการใช้ภาษาในชั้นเรียนของครู ภาษาอังกฤษด้านการใช้ภาษาเชิงปฏิสัมพันธ์	73
5	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของพฤติกรรมการใช้ภาษาในชั้นเรียนของครู ภาษาอังกฤษด้านการตอบสนองต่อข้อผิดพลาดของนักเรียน	74
6	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของพฤติกรรมการใช้ภาษาในชั้นเรียนของครู ภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน	76
7	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของพฤติกรรมการใช้ภาษาในชั้นเรียนของครู ภาษาอังกฤษ จำแนกตามเวลาที่ใช้	77
8	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของความแตกต่างในการบันทึกพฤติกรรมของ ผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	117
9	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของความแตกต่างในการบันทึกพฤติกรรมของ ผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	120
10	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของความแตกต่างในการบันทึกพฤติกรรมของ ผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	123
11	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของความแตกต่างในการบันทึกพฤติกรรมสองครั้ง ของผู้วิจัย	126